

Brukarmedverkan – bara tomma ord?

BRUKARMEDVERKAN ÄR ETT ORD som ligger i tiden. Vid en googlesökning på internet får man inte mindre än 10 500 träffar när man söker på det ordet. Gör man om sökning- en och lägger till RSMH får man 360 träffar. Betydligt mindre kan det tyckas men ändå en förhållandevis hög siffra. Och visst är det så att den expertkunskap som RSMH kan bidra med tillvaratas på allra bästa sätt många gånger, vilket vi också vill betona i detta sammanhang.

Men det är långt ifrån all- tid som det fungerar riktigt bra. Trots alla vackra ord om hur viktigt man ser på brukarmedverkan från statens, landstingens och kommunernas sida, lever man inte upp till det när orden ska omsättas i praktisk handling.

Ofta är det nämligen så att det som kallas brukarmedverkan kommer in väldigt sent i processen. Allt för många gånger när arbetet i stort sett redan är klart.

ARBETET MED EN HANDBOK OM TVÅNGSVÅRD – Vård och stöd till patienter i psykiatrisk tvångsvård och rättspsykiatrisk vård, som utkommer från Socialstyrelsen i början av nästa år, skall ske i samarbete med brukarorganisationer och två platser var vikta för NSPH, varav RSMH kom att besätta en. Men det visade sig att det arbetet redan hade pågått under en längre tid och vi och några till hade bara bjudits in till den träff som avsågs bli den sista. Då man i stort sett bara skulle korrekturläsa materialet.

På det här sättet blir vi bara ett slags alibi. Det kommer nog att stå

att handboken tagits fram i samarbete med brukarorganisationer i det slutliga resultatet. Men vad är då denna medverkan värd?

DE HÄR TENDENSERNA MÄRKER VI inte bara av centralt inom RSMH, utan också bland våra distrikts- och lokalföreningar. Nu senast med anledning av de utbildningspengar inom psykiatrin som socialdepartementet utlovat via Socialstyrelsen. I sista stund har man uppmärksammat att det behövs ett okej också från brukarorganisationerna. Därför har man sökt upp styrelserna i våra distriktsorganisationer och lokalföreningar och förväntat sig att vi ska stå där och bocka med mössan vackert i hand och sedan bara skriva på papperen. Är det brukarmedverkan i ordets rätta bemärkelse?

Vill man ha brukarmedverkan måste det givetvis ske fullt ut. Det är inte bara ett önskemål från vår sida, utan ett högst rimligt krav!

OFTA MÖTS VI AV TOTAL TYSTNAD från statsmakternas sida. Vi begärde, för att nämna ett konkret exempel, att få delta i arbetet med den nya tvångsvårdslagstiftningen men vi har hittills inte hört ett enda ord om vår begäran.

Många är de skrivelser som vi författat och skickat till regeringen, främst då socialdepartementet, och statliga myndigheter, utan att få något som helst svar tillbaka. Och det var likadant på den gamla regeringens tid.

Längre ned på den här sidan kan du se en uppräknings av någ-

ra av dessa skrivelser där vi försökt agera i, för oss, viktiga frågor utan att ens få veta att skrivelserna blivit mottagen. Det är, som vi ser det, alltför tydliga exempel på att beslutsfattarna inte är så positiva till denna brukarmedverkan, som de vill påskina.

VI ACCEPTERAR INTE ATT BLI EN GISSLAN för den goda sakens skull. Vill man ha brukarmedverkan måste det givetvis ske fullt ut. Det är inte bara ett önskemål från vår sida, utan ett högst rimligt krav!

Den expertkunskap som RSMH och andra brukarorganisationer sitter inne med ska givetvis också användas. Vi förväntar oss därför att vi blir kontaktade redan från början nästa gång man vill att det ska stå brukarmedverkan i de rapporter, utredningar med mera som ska presenteras!

I GRUNDEN ÄR VI OPTIMISTER och vill därför också se framtiden an med tillförsikt. Därför är vår förhoppning att 2009 blir året då ordet brukarmedverkan får blomma ut på allvar och bli ett riktigt vackert ord, inte bara i teorin utan också i praktiken!

Jan-Olof Forsén
Förbundsordförande, RSMH

Håkan Jarmar
Kanslichef, RSMH

Fakta:

Det här är bara ett urval, det finns fler exempel, av de skrivelser som RSMH författat och skickat iväg under det senaste året till regeringens socialdepartement och andra statliga myndigheter utan att få något officiellt svar eller någon antydning till att åtgärder är på väg. I den här uppräknings anges det datum då skrivelserna skickades iväg, till vilken den adresserades samt rubriken på skrivelserna.

2007-10-29, Läkemedelsverket: Angående Zyprexa och neuroleptiska preparat
2007-10-16, Regeringen, Socialdepartementet: Patienters rättigheter i vården ska stärkas
2007-11-26, Regeringen, Socialdepartementet: Patienters rättigheter i vården (En påminnelse angående närmast ovanstående skrivelse.)
2007-11-21, Regeringen, Socialdepartementet: Effekter av neuroleptiska preparat.
2008-02-06, Socialstyrelsen: Den ekonomiska situationen för människor för människor med psykiska funktionsnedsättningar
2008-08-15, Regeringen, Socialdepartementet: Kostnadsfria läkemedel för människor med allvarlig och långvarig psykisk ohälsa
2008-08-15, Regeringen, Socialdepartementet: Vårdavgifter i slutna psykiatrisk tvångsvård m m
2008-09-05, Regeringen, Socialdepartementet: Angående ökad dödlighet bland människor som drabbats av schizofreni
2008-10-09, Regeringen, Socialdepartementet: Angående översyn av den psykiatriska tvångsvårdslagstiftningen